



alpenkonvention convention alpine convenzione delle alpi alpska konvencija



Réseau Alpin des Espaces Protégés
Rete delle Aree Protette Alpine
Netzwerk Alpiner Schutzgebiete
Mreža zavarovanih območij v Alpah

Poročilo o delu 2003–2004

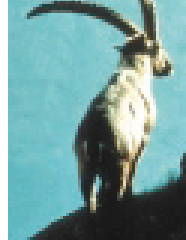
MREŽE ZAVAROVANIH
OBMOČIJ V ALPAH



VIII.

Alpska konferenca
november 2004

Garmisch-Partenkirchen (D)



Dve leti živahnih dogodkov, projektov in rezultatov...

Mreža zavarovanih območij v Alpah je v čezmejnem sodelovanju uveljavljen in iskan partner, za kar so zaslužena predvsem zavarovana območja Mreže.

Francija je leta 1984 predlagala ustanovitev Mreže zavarovanih območij v Alpah z namenom, da bi izboljšala mednarodno sodelovanje na področju varstva narave v Alpah. Na prvi mednarodni konferenci alpskih zavarovanih območij leta 1995 v Gapu so upravitelji zavarovanih območij vseh alpskih dežel sklenili, da bodo okrepili sodelovanje na področjih upravljanja območij in pridobivanja različnih izkušenj kot tudi na področjih priprav in predstavitev skupnih projektov v zavarovanih območij. S tem namenom je Francija januarja leta 1997 ustanovila koordinacijsko enoto Alpske mreže. Do leta 2002 je bilo oblikovanih 15 tehničnih delovnih skupin. Rezultati dela teh skupin so različne prireditve in aktivnosti, ki so jih organizirali, ter objava nekaterih publikacij. Vidna so tudi rezultati usklajevanja tako z Alpsko konvencijo kot z njenimi protokoli. Mreža zavarovanih območij ni društvo, vendar francoska državna ustanova, ustanovljena z namenom, da prispeva k izvajanju Alpske konvencije. Njene naloge in načela delovanja se zato delno razlikujejo od drugih pobud ali organizacij, ki se prav tako aktivno ukvarjajo z razvojem Alp. Glavni cilj delovanja Alpske mreže je konstruktivno izvajanje Alpske konvencije, ki temelji na dveh glavnih načelih : načelu o soodgovornosti in načelu o trajnosti. Podlaga njenemu delovanju temelji na uveljavljanju in izvajanju internega pravilnika Mreže zavarovanih območij v Alpah, sprejetega na 4. mednarodni konferenci in generalni skupščini junija 2003 v Berchtesgadnu (Nemčija). Člani so izvolili nove predstavnike mednarodnega izvršnega odbora, ta pa med svojimi člani novega predsednika in dva podpredsednika. Glede na študijo, izvedeno v zavarovanih območjih, bi moralo biti v praktičnem delu Alpske mreže več mednarodnega sodelovanja. To je očitno predvsem pri uveljavljanju Alpske mreže kot vladne ustanove v projektu Evropske unije INTERREG III B Alpine Space z naslovom HABITALP (alpski habitat). Na pobudo Narodnega parka Les Ecrins in Mreže zavarovanih območij v Alpah naj bi Mreža prevzela vodilno vlogo med zavarovanimi območji alpskih držav pri kandidaturi projekta INTERREG III B ALPEN-COM (komuniciranje v Alpah). Vse to prispeva k izboljšanju obstoječih orodij in k oblikovanju dodatnih orodij, na primer namestitvev baze podatkov GIS,

neprestano dopolnjevanje informacij na spletnih straneh in oblikovanje intraneta za interno komunikacijo članov. Za interno komuniciranje in ozaveščanje javnosti je bila organizirana skupna razstava zavarovanih območij, pripravljen je bil katalog in izdana je bila knjiga o zavarovanih območjih v Alpah. Pri slednji gre za nov, kvaliteten pristop, kjer niso poudarjeni podatki, datumi in številke, vendar miti, pripovedke in legende v zavarovanih območjih z namenom ozaveščati javnost o poslanstvu in nalogah zavarovanih območij.

Vodilna usmeritev pri našem delu je bila in še vedno ostaja enakovredno interno sodelovanje zavarovanih območij na eni strani ter tesno sodelovanje in usklajevanje z organizmi in institucijami Alpske konvencije na drugi strani. Tako sta tudi nemški minister in francoska ministrica za ekologijo v uvodnikih biltena Alpske mreže poudarila pomen Mreže za celotno Alpsko konvencijo. Nemčija je dala pobudo, da bi Alpska mreža izvedla konkretno študijo o čezmejnih zavarovanih območjih in ekoloških koridorjih. Izdelavo študije je odobril stalni odbor Alpske konvencije in podprle so jo vse države članice. Primer Alpske mreže je povzela tudi Karpatska konvencija. Podobno omrežje za karpatske dežele, ki je še v nastajanju, prevzema primere Alpske mreže in Alpska konvencija ga v okviru gorskih partnerjev podpira. Alpska mreža prav tako sodeluje pri oblikovanju Mreže zavarovanih območij v Pirenejih. Odkar je sedež stalnega sekretariata v Innsbrucku in Bolzanu, je v usklajevanju predviden naslednji korak : institucionalno in organizirano povezovanje najbolj aktivnega instrumenta Alpske konvencije - Mreže zavarovanih območij v Alpah s stalnim sekretariatom Alpske konvencije.

Predstavitve tretjega poročila o delu Mreže zavarovanih območij v Alpah je moja dolžnost, ki mi je v veselje in čast.

dr. Michael Vogel

Predsednik

Mreža zavarovanih območij v Alpah

Direktor narodnega parka Berchtesgaden (Nemčija)

Alpska mreža 9 let mednarodnega sodelovanja med zavarovanimi območji Alpske konvencije

Alpska mreža, ki je bila ustanovljena leta 1995 na pobudo Francije in Slovenije, bo prihodnje leto praznovala deseto obletnico. Mreža ima od leta 1997 dalje svoj sedež in zaposlene. Da bi lahko zagotavljala sprejemanje demokratičnih odločitev, se je od prvih let svojega delovanja močno oblikovala : interni pravilnik, volitve mednarodnega izvršnega odbora in predsednikov, redna zasedanja generalne skupščine, v kateri so predstavniki zavarovanih območij iz vseh alpskih dežel in drugih vključenih organizmov kot tudi predstavnikov Alpske konvencije.

Na četrti mednarodni konferenci zavarovanih območij v Alpah junija 2003 je bil za predsednika izvoljen direktor Narodnega parka Berchtesgaden dr. Michael Vogel, za podpredsednika pa sta bila izvoljena dr. Michele Ottino (Narodni park Gran Paradiso ž Italija) in g. Janez Bizjak (Triglavski narodni park). Izvoljenih je bilo tudi 13 novih članov mednarodnega izvršnega odbora.

| NOVI ČLANI MEDNARODNEGA IZVRŠNEGA ODBORA | |
|--|--|
| ITALIJA (4 predstavniki) | |
| Michele Ottino | Direktor (Parco Nazionale Gran Paradiso) |
| Massimo Bocca | Direktor (Parco Naturale Mont Avic) |
| Artur Kammerer | Direktor (Amt für Naturparke Südtirol) |
| Michele Da Pozzo | Direktor (Parco Naturale Dolomiti d'Ampezzo) |
| FRANCIJA (3 predstavniki) | |
| Jean-Michel Decoud | Direktor adjoint (Parc national des Écrins) |
| Philippe Lheureux | Direktor (Parc naturel régional de Chartreuse) |
| Emmanuel Michau | Direktor (ASTERS-Réserves nat. de Hte-Savoie) |
| AVSTRIJA (3 predstavniki) | |
| Hermann Stotter | Direktor (Nationalpark Hohe Tauern/Tirol) |
| Werner Franek | Direktor (Nationalpark Gesäuse) |
| Otto Leiner | Direktor (Alpenpark Karwendel/Tirol) |
| SVICA (1 predstavnik) | |
| Heinrich Haller | Direktor (Parc Naziunal Svizzer) |
| NEMČIJA (1 predstavnik) | |
| Michael Vogel | Direktor (Nationalpark Berchtesgaden) |
| SLOVENIJA (1 predstavnik) | |
| Janez Bizjak | Direktor(Triglavski narodni park) |

Nadaljevanje dela in nove usmeritve

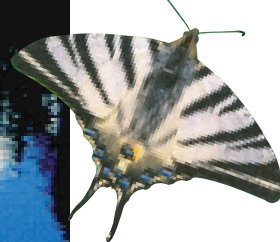
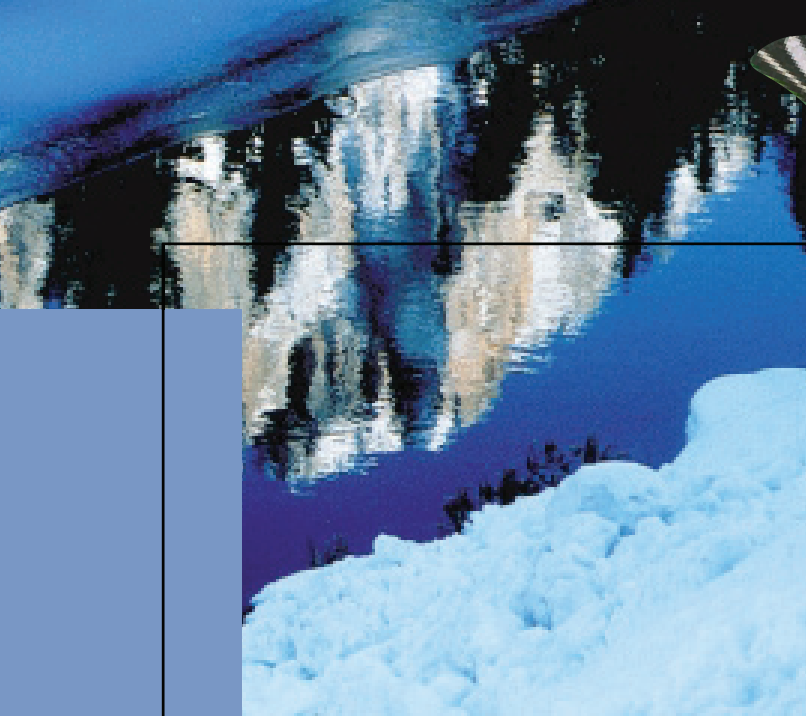
Generalna skupščina, ki je bila junija 2003 organizirana v skladu z internim pravilnikom, sprejetim leta 2001, je sprejela odločitev za okrepitev nekaterih tradicionalnih delovnih skupin Alpske mreže in za usmeritev nekaterih drugih aktivnosti Mreže s pomočjo novih tematik (NATURA 2000, upravljanje biotske raznovrstnosti in naravnih virov, politika kmetijstva, pašništva in gozdarstva v zavarovanih območjih, upravljanje turističnih aktivnosti, posledice turizma, ...). Sprejela je odločitev, da je potrebno okrepiti sodelovanje na področju komuniciranja s širšo javnostjo (razstave, evropski projekti INTERREG). Te odločitve so bile sprejete na podlagi velike študije, ki jo je Mreža izvedla leta 2002 v dveh tretjinah alpskih parkov, ki imajo svoje zaposlene in ki vodijo upravljanje.

Alpska mreža in Alpska konvencija

Eden glavnih ciljev Alpske mreže ob njeni ustanovitvi je bil okrepitev sodelovanja med Alpsko konvencijo in Mrežo. Slednja naj bi kot narodna organizacija prispevala k izvajanju mednarodne pogodbe. Ta okrepitev se odraža v vedno močnejšem sodelovanju med stalnim sekretariatom Alpske konvencije in Mrežo na področju nekaterih tematik in projektov ter odloka Alpske mreže za posebne naloge, ki jih je določil stalni odbor Konvencije ali njeno predsedstvo (glej članke poročila). S pomočjo Task Force je v razpravi sodelovanje za posebne naloge konvencije med Mrežo in stalnim sekretariatom na bolj institucionalni ravni, ki se navezuje predvsem na protokol Varstvo narave in urejanje krajine.



Nouveau comité de pilotage international >>> en slovène ???



Delovna skupina "Habitat"

Koordinacijska enota Alpske mreže je s svojimi partnerji izvedla predviden program 2003-2004, ki ga je leta 2001 in leta 2003 potrdila generalna skupščina. Program je natančneje opisan v zadnjem poročilu o delu. V tem obdobju je koordinacijska enota okrepila aktivnosti na področju izobraževanja, sodelovanja s partnerji, informiranja širše javnosti, oblikovanja orodij za mednarodno sodelovanje, prevajanja ter organiziranja dogodkov in srečanj upravljavcev zavarovanih območij. K uresničitvi tega programa je v veliki meri prispevalo nacionalno sodelovanje Alpske mreže (sodelovanje s stalno državno francosko skupino, s člani izvršnega odbora alpskih dežel). Narodni park Les Ecrins je, kot v vseh preteklih letih od ustanovitve Mreže, nudil svojo

nepogrešljivo podporo na področju administrativnega upravljanja in mednarodnega sodelovanja. Najpomembnejše dejavnosti zadnjih dveh let bodo v nadaljevanju poročila predstavljene v večjih tematskih sklopih.

Delovne skupine Alpske mreže

Alpska mreža ima vlogo pobudnika novih delovnih in tematskih skupin, ki jih po načelu o soodgovornosti vodijo tematski voditelji. Takšen pristop se vedno bolj uveljavlja. Tako klasične delovne skupine Mreže danes večinoma vodijo zavarovana območja, ki imajo o določeni tematiki izkušnje (na primer Gran Paradiso vodi raziskave o kozorogu v Alpah, Vanoise in Hohe Tauern (Visoke Ture) o pticah ujedah, Berchtesgaden o habitatih, Škocjanske jame o kraških vodah). Ostale tematske skupine koordinira in vodi Mreža zavarovanih območij v Alpah.

Delovne skupine so nadaljevale projekte iz let 2003 in 2004. Kot primer naj navedemo naslednje :

Delovna skupina " Veliki plenilci " :

Delavnica je potekala na začetku leta 2003 v Naravnem parku Adamello Brenta. Na njej je sodelovalo več kot 50 upravljavcev zavarovanih območij iz 6 alpskih držav. Delavnica je omogočila pomembno izmenjavo izkušenj na področju strategij komuniciranja v zavarovanih območjih za vrnitev velikih plenilcev. Sprejeta je bila deklaracija o nameri, ki se navezuje na program delovne skupine. Deklaracija je bila tudi prevedena in posredovana upravljavcem zavarovanih območij alpskega loka. Junija 2003 je dokument potrdila generalna skupščina Alpske mreže.



Delovna skupina " Turizem "

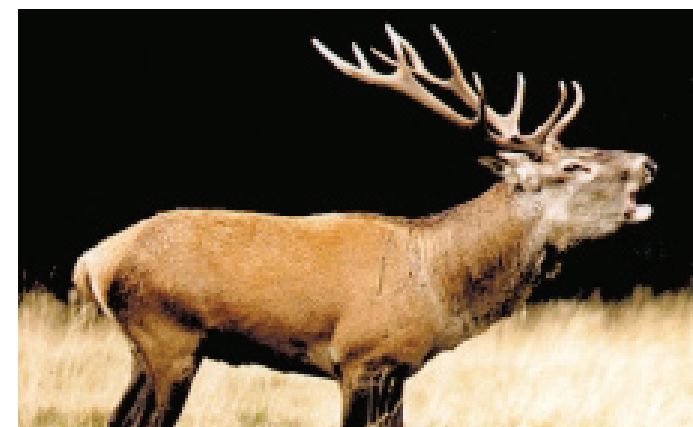
Delovna skupina je delovala na podlagi analize o turizmu v velikih zavarovanih območjih, o dejavnikih za uspešen turizem v alpskih zavarovanih območjih, o tokovih in vplivih turizma, ki jo je izvedla Alpska mreža ob sodelovanju s Švicarsko akademijo znanosti. Delo skupine je potekalo v okviru alpskega tedna v Kranjski Gori (september 2004, SI).

Delovna skupina " Vodni viri "

Delavnica na to tematiko je potekala junija 2004 v Narodnem parku Berchtesgaden. Delovna skupina se je pri svojem delu osredotočila na posebnosti upravljanja s kraškimi vodami. V številnih zavarovanih območjih je ta tematika še posebej občutljiva kar zadeva filtracije voda. Kraške vode predstavljajo tudi velike rezervoarje vode za bližnje aglomeracije. Alpski parki bi lahko igrali pomembno vlogo na področju vzorčnega upravljanja vode. Na delavnici so bile oblikovane skupne smernice za kakovost kraških voda.

Delovna skupina " Ptice ujede "

Delavnico, na kateri bodo obravnavani razvoj sedanje populacije v Alpah in bolezni ter preprečitev le-te, bo decembra 2004 organiziral Narodni park Gran Paradiso (I).



Delovna skupina " Komuniciranje "

Delovna skupina za komuniciranje in koordinacijska enota Alpske mreže sta na tem področju izvedli več projektov, predvsem pripravo programa INTERREG III B – komuniciranje s širšo javnostjo, vključitev drugih zavarovanih območij v razstavo Skrivnostne gore in pripravo knjige o pripovedkah in legendah alpskih zavarovanih območij.



Delovna skupina " Habitat "

Ta skupina je nadaljevala svoje aktivnosti v okviru projekta INTERREG III B HABITALP. Narodni park Berchtesgaden in Alpska mreža sta organizirala več tehničnih in izobraževalnih srečanj na temo zračno fotografiranje s pomočjo infrardečih žarkov.



V skladu z novimi usmeritvami generalne skupščine so bile oblikovane nove tematske skupine za obravnavanje tematik čezmejnega sodelovanja. V prihodnjih letih bodo te skupine igrale pomembno vlogo in bi lahko vplivale na članice, da bi izvajale protokole Alpske konvencije, predvsem protokolov Varstvo narave in urejanje krajine, Gorsko kmetijstvo in Turizem.





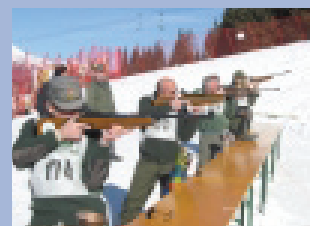
V zadnjih dveh letih je Alpska mreža organizirala nekaj velikih dogodkov :

IV. mednarodna konferenca zavarovanih območij v Alpah in generalna skupščina

Na konferenci z naslovom Zavarovana območja – stičišče ekologije in komunikacije, ki je potekala v Narodnem parku Berchtesgaden (junij 2004, Nemčija), je sodelovalo več kot 130 udeležencev, upravljavcev in strokovnjakov. V skladu z notranjim pravilnikom je bila organizirana generalna skupščina, kateri je predsedoval predstavnik nemškega predsedstva Alpske konvencije. Na konferenci je sodelovala tudi delegacija iz Karpatov. Generalna skupščina je povzela dejavnosti zadnjih dveh let in določila smernice programa 2004-2005. Posebej so bile obravnavane naslednje točke : rezultati velike študije zavarovanih območij, izvedene leta 2002, in nadaljnji razvoj Alpske mreže, širjenje načela o soodgovornosti, program INTERREG III B, deklaracija o nameri delovne skupine o velikih plenilcih itd.



Tekmovanje in posvet za nadzornike zavarovanih območij v Alpah



Za nadzornike sta bila organizirana dva srečanja : prvi v Narodnem parku Stelvio (marec 2003) in drugi v naravnem parku Adamello Brenta (januar 2004). Dogodka sta bila največja srečanja za nadzornike zavarovanih območij v Alpah, ki se ju je udeležilo več kot 150 terenskih nadzornikov. Vsakokrat je bil organiziran seminar o poslanstvu nadzornikov, skupine parkov pa so se pomerile tudi v športnih tekmovanjih.

Strokovna ekskurzija na temo informacijska središča

Študija zavarovanih območij, izvedena leta 2002, je pokazala, da veliko število zavarovanih območij želi sodelovati na strokovnih ekskurzijah, na katerih je mogoča izmenjava znanj in idej za uresničevanje projektov na različnih področjih. Prva strokovna ekskurzija na temo informacijska središča je bila organizirana novembra 2003 v dveh vzorčnih regijah za novosti in uresničevanje novih konceptov - na Južnem Tirolskem in v Trentinu. Udeleženci so v štirih dneh obiskali pet informacijskih središč in dva muzeja. Organizirani sta bili tudi dve delavnici. Ekskurzijo, katere so se udeležili predstavniki šestih alpskih dežel, so vodili zaposleni, vodje informacijskih središč in strokovnjaki s področja komuniciranja. Na ekskurziji je sodelovalo 40 strokovnjakov s področja komuniciranja in je presegla vsa pričakovanja. Izmenjava med strokovnjaki je vsekakor pomemben korak k bolj alpskem in bolj evropskem pristopu komuniciranja z javnostjo.



Posvet o ukrepih za kakovost

Promocija kakovostnih uslug in izdelkov v zavarovanih območjih postaja pomembna tema za upravljavce. Zavarovana območja tesno sodelujejo s sosodnjimi območji in deležniki lokalnega razvoja. Tako je prvotna slika zavarovanega območja v veliki meri odvisna od lokalnih proizvodov in

uslug, ki so na voljo tako prebivalcem kot obiskovalcem zavarovanih območij. Promoviranje in testiranje novih ukrepov je glavni adut zavarovanih območij. Na posvetu, ki bo novembra 2004, bodo predstavljene različne izkušnje, projekti in ukrepi. Posvet bo hkrati osnova za nadaljevanje projektov v okviru Alpske konvencije.

Posvet o pticah ujedah

Narodni park Vanoise je ob sodelovanju z Alpsko mrežo in NASTERS-om organiziral posvet, ki je temeljil na stalni delovni skupini, ki jo je leta 1997 določila Mreža zavarovanih



območij v Alpah (oktober 2004). Na posvetu so obravnavali ponovno naselitev brkatega sera, spremljanje stanja (monitoring) orla in jastreba ter vprašanja, ki zadevajo genetiko omenjenih vrst in varovanje ptičjih zaro-

dov na čezalpski ravni. Delovna skupina je zelo tehnične narave in redno organizira pomembna srečanja v obliki konferenc ali posvetov. Pri organizaciji ji pomaga Alpska mreža.



Izobraževanje upravljavcev

Za vzpostavitev mednarodnega izobraževanja za upravljavce zavarovanih območij je Alpska mreža predvidela dolgoročen projekt. Skupina strokovnjakov Mreže je razvila

metodološki pristop in vsebino, kar je potrdil mednarodni izvršni odbor. Uvodna zasedanja so potekala v okviru delovnih skupin na različnih srečanjih. Sistem bo pričel delovati v letu 2005.

Sodelovanje Alpske mreže na mednarodnih dogodkih

V letih 2003 in 2004 so predstavniki koordinacijske enote Alpske mreže in njeni predsedniki sodelovali na več kot 50 prireditvah, ki so jih organizirala zavarovana območja različnih alpskih dežel, organizacije za varstvo narave in za

raziskovanje, organi Alpske konvencije (stalni odbori, stalni sekretariat, alpska konferenca) in na drugih sestankih, kjer so bile obravnavane podobne tematike. Sodelovanje Alpske mreže z drugimi partnerji je nedvomno ključno za učinkovito delovanje Mreže na področju mednarodnega sodelovanja in komuniciranja.

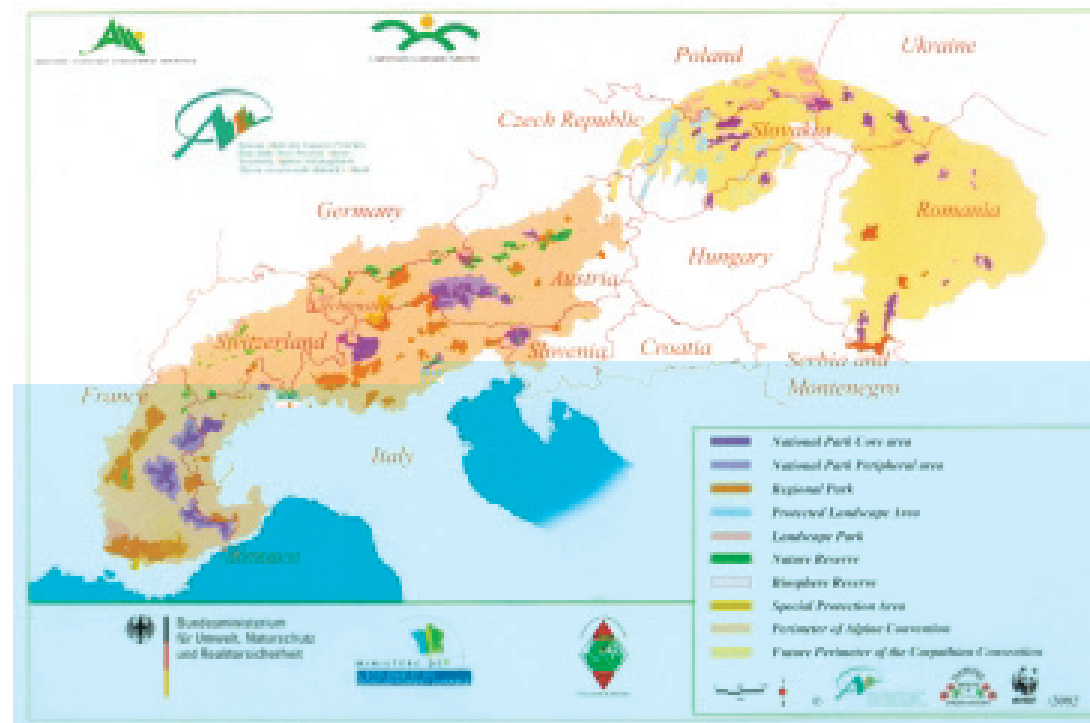


Ustanovitev Alpske mreže je predlagala Francija kot konkreten prispevek k Alpski konvenciji. Torej ugotovitev, da se Mreža kot vladna pobuda vedno bolj približuje institucionalnemu okviru, ni presenetljiva. Sodelovanje s stalnim sekretariatom poteka od leta 2002 – od njegove ustanovitve. Več področij dela se navezuje tako na sekretariat kot na Alpsko mrežo. Slednja ima pomembno vlogo pri vprašanih, ki zadevajo komuniciranje s širšo javnostjo, s ciljem ozaveščanja javnosti o namenih Alpske konvencije. Mreža ima prav tako pomembno vlogo pri vzpostavitvi tako imenovanega opazovalnega in informacijskega sistema v Alpah z razpoložljivimi podatki, ki jih redno dopolnjuje (podatki o zavarovanih območjih in številnih elementih protokola o ohranjanju narave). V to sodelovanje so vključene predvsem naslednje dejavnosti :

- komuniciranje o konvenciji in njenih protokolih s pomočjo številnih komunikacijskih orodij (publikacije, informacijska središča, internet, razna srečanja...),
- sodelovanje pri vzpostavitvi banke podatkov, ki bi koristila zavarovanim območjem (opazovalni in informacijski sistem v Alpah),
- regionalni razvoj : zavarovana območja v vlogi pobudnika za uravnotežen razvoj predvsem na področju turizma in gorskega kmetijstva,
- posredovanje tehničnih znanj na področju upravljanja zavarovanih območij : organiziranje izobraževanj, strokovnih ekskurzij, izmenjav,
- ekspertize in posebne študije v povezavi s protokolom Varstvo narave in urejanje krajine, uporaba obstoječih orodij Alpske mreže, predvsem skupnih strokovnjakov.

Posebna publikacija obravnava študijo o čezmejnih zavarovanih območjih in ekološkem omrežju v Alpah. Stalni odbor je določil Alpsko mrežo, da to študijo izvede. Denarno so jo podprle države podpisnice. Obsega tri stopnje :

- analizo že obstoječih čezmejnih in medregionalnih zavarovanih območij ,
- pregled obstoječega sodelovanja med območji,
- določitev novega sodelovanja, ki bi lahko okrepil ekološko omrežje, kot je navedeno v 12. členu protokola Varstvo narave in urejanje krajine.



Sodelovanje Alpske mreže zunaj Alp

Alpska mreža od leta 1997 sodeluje z zavarovanimi območji evropskega gorovja zunaj Alp. Takšno sodelovanje je omogočilo organiziranje več srečanj in izmenjav z vsemi gorskimi državami v Evropi, predvsem organiziranje velike konference, ki je potekala konec leta 2002. Sodelovanje Alpske mreže je bilo še posebej intenzivno s Karpati. To sosednje gorovje ima z Alpami številne podobnosti : številne težave na področju upravljanja so v obeh gorovjih primerljive, v obeh gorovjih je prisotna mednarodna konvencija za ohranjanje gorskega sveta, v obeh gorovjih se nahajajo zavarovana območja različnih stopenj (narodni parki, naravni rezervati, krajinski parki, biosferna območja, ...), v obeh primerih je prisotna tudi migracija živalskih vrst. Francoska ministrica za okolje se od leta 1997 prizadeva za politiko sodelovanja med Alpsko mrežo in zavarovanimi območji drugih evropskih gorovij. To sodelovanje se je leta 2001 v okviru Karpatske konvencije okrepilo z veliko podporo Francije. Sledile so številne izmenjave. Promocija gorskega partnerstva, ki jo je vodilo nemško predsedstvo Alpske konvencije je leta 2003 omogočila projekt za obsežno pomoč pri vzpostavitvi Mreže zavarovanih območij v Karpatih. Ta projekt, ki so ga podprle Nemčija, Francija, Bavarska in kraljevina Monako, je privedel do oblikovanja odbora Karpatske mreže, ki ga sestavljajo vladni predstavniki vseh Karpatskih dežel in UNEP (United Nations Environmental programme). V obdobju enega leta je odbor pripravil vse potrebno za oblikovanje Mreže, o tem

je obvestil upravljavce zavarovanih območij in ob pomoči Alpske mreže izvedel študijo za določitev delovanja in tematike na področju sodelovanja med zavarovanimi območji v Karpatih. V angleškem jeziku je bilo izdano končno poročilo, ki je na voljo na sedežu Mreže zavarovanih območij v Alpah (junij 2004). Pripravljen je bil institucionalni in operativni okvir. Za upravljavce zavarovanih območij iz sedmih karpatskih dežel je v letu 2005 predvidena prva velika konferenca.

Drugo

Na področju posodobitve banke podatkov v zvezi z raziskavami, ki obravnavajo zavarovana območja (povezava na spletno stran je mogoča preko spletne strani Alpske mreže: <http://www.alparc.org/europe/index.html>), so bili predvsem s Švicarsko akademijo znanosti in ob sodelovanju z organizacijo CIPRA International izvedeni še nekateri drugi skupni projekti. Mreža in CIPRA sta skupaj organizirali alpski teden v Kranjski Gori. Prireditve predstavlja prvi korak k večjem sodelovanju tistih organizmov, ki si prizadevajo za izvajanje Alpske konvencije. Nadaljevalo se je sodelovanje z WWF na temo biotske raznovrstnosti in prednostna območja v Alpah. Tudi v okviru projekta Čezmejna zavarovana območja in ekološko omrežje je bil organiziran posvet, ki je omenjen v nadaljnjem besedilu poročila.



V zadnjih dveh letih je bilo oblikovano, posodobljeno in dopolnjeno naslednje :

Seznam naslovov

V seznamu so navedeni naslovi vseh zavarovanih območij v Alpah, organizmov za ohranjanje narave, znanstvenih in drugih institucij, katerih delo je povezano z zavarovanimi območji ali z Alpsko konvencijo. Seznam se redno dopolnjuje. V zadnjih dveh letih je bil seznam dopolnjen, tako da ustreza novim potrebam in dovoljuje vključitev v bolj zahteven informacijski sistem Alpske mreže.

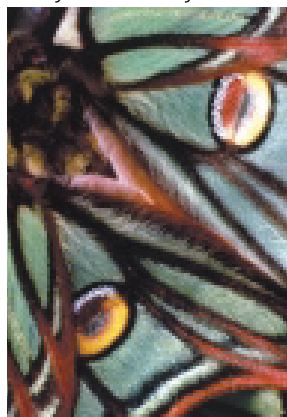
Banka podatkov Alpske mreže

Banka podatkov, ki je v pripravi, bo zagotavljala podatke, ki se neposredno navezujejo na upravljanje zavarovanih območij in se delno navezujejo na seznam naslovov in tako na različna območja. Vsebovala bo številne rubrike, ki se bodo neposredno navezovala na opazovalni in informacijski sistem v Alpah.. Tu bodo navedene aktivnosti in programi zavarovanih območij ter številni tematski podatki. Povezana bo z geografskim informacijskim sistemom Alpske mreže. Baza podatkov naj bi omogočala tudi vizualni pogled in izdelavo kart. Informacijski sistem ALPARC bo na voljo preko interneta v različnih alpskih jezikih. Predstavljal bo informacijsko orodje in mesto izmenjavanja informacij za upravljavce in bi hkrati lahko omogočal večjo prosojnost kar zadeva skupnih tematik upravljanja in predstavljanja zavarovanih območij. Banka podatkov bi bila prvo in pravo sredstvo izmenjav med upravljavci zavarovanih območij v celotnem gorovju (Glej tudi Dossier 12, stran 12).

Spletne strani Alpske mreže

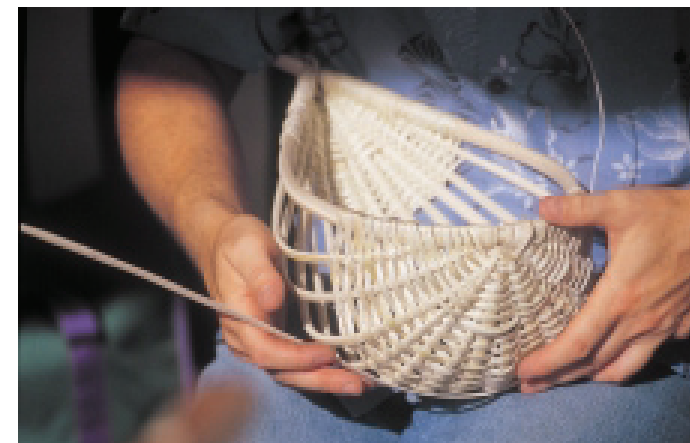
Spletne strani Alpske mreže so v celoti prenovljene, sedaj so bolj privlačne, funkcionalne in omogočajo številne povezave z organizmi Alpske konvencije, okoljskimi ministrstvi, zavarovanimi območji itd. Na voljo so tudi številni dokumenti Alpske mreže in koledar prireditev z možnostjo neposredne prijave preko spleta. Seveda so nove spletne strani, tako kot prejšnje, na voljo v petih jezikih in bodo redno dopolnjene.

www.alparc.org



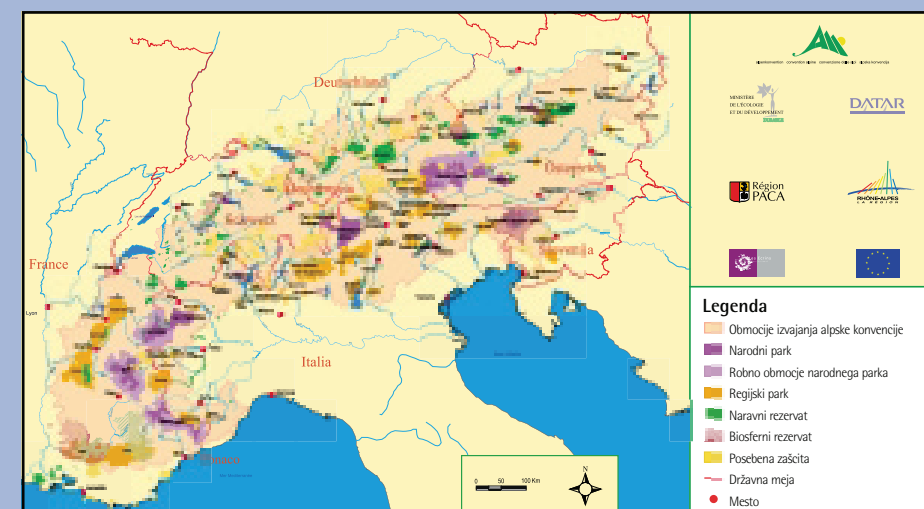
Spletne strani Alpske mreže

Spletne strani Alpske mreže so odslej bolj praktične. Veliko število podatkov, ki se nanašajo na zavarovana območja, različne institucije in organizme, je dostopnih s pomočjo uporabniškega imena in gesla. Širši javnosti niso dostopne, ker so nekateri podatki zaupni. Vstop je možen na različne načine : preko zavarovanih območij, preko organizacij ali nekaterih posameznikov. Delovanje strani je razloženo v posebni zgibanki v francoskem ali angleškem jeziku. Spletne strani bodo v prihodnosti povezane z informacijskim sistemom Alpske mreže in bodo še dopolnjene (različne fotografije zavarovanih območij itd).



Kartografija zavarovanih območij v Alpah

Od ustanovitve Alpske mreže je bilo kartografiranje zavarovanih območij v Alpah njeno osrednje delo. Zaradi oblikovanja novih območij, povečanja območij in spreminjanja statusov zavarovanja je Alpska Mreža kartografiranje dopolnjevala vsako leto, če so ji spremembe sporočili ustrezni organizmi. Leta 2004 je Alpska mreža ob sodelovanju z zvezno deželo Bavarsko pričela usklajevanje kartografije karte ARGE ALP, v katero so vključena območja Bavarske, velik del Avstrije, Južne Tirolske in nekateri švicarski kantoni, s karto Alpske Mreže, v kateri so vsa zavarovana območja v alpskem loku. Projekt, ki ga je omogočila Bavarska, predstavlja pomemben korak za vzpostavitev opazovalnega in informacijskega sistema v Alpah. Alpska mreža se s stalnim sekretariatom Alpske konvencije dogovarja, na kakšen način bodo v sistem vnašali podatke. Kartografija bo tudi del informacijskega sistema Alpske mreže.



V zadnjih dveh letih je bilo izdanih več publikacij :

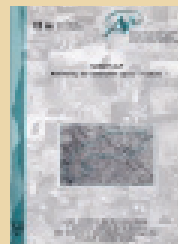
Sklepi št. 4 : Odkrivanje narave v zavarovanih območjih – prispevek k Alpski konvenciji in generalni skupščini 2001. Izdano v francoskem, italijanskem, nemškem in slovenskem jeziku (2003).



Sklepi št. 5 : Zavarovana območja v Alpah : stičišče ekologije in komunikacije in generalna skupščina 2003. Izdano v francoskem, italijanskem, nemškem in slovenskem jeziku (2004).

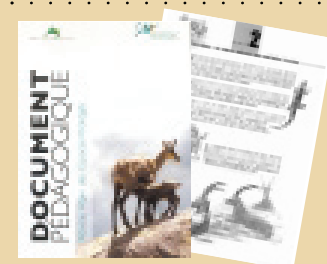
Dosje št. 10 : HABITALP – kartografija habitatov (2003)

V tem dosjeju je razlaga infrardečih zračnih posnetkov. Dodano je tudi navodilo za uporabo. Dosje je bil izdelan v okviru projekta HABITALP (kartografija habitatov, program INTERREG III B). V njem so predstavljeni vmesni rezultati. Dosje s končnim poročilom bo objavljen ob zaključku programa. Izdano v francoskem, italijanskem in nemškem jeziku.



Dosje št.11 : Pogodbe in dogovori na področju kakovosti : primeri držav in zavarovanih območij v Alpah (2004)

Zavarovana območja so pogosto vzorčni modeli na področju zahtev za kakovostne izdelke in storitve. V tej publikaciji so zbrani primeri dobrega upravljanja



Pedagoško gradivo Alpske mreže (2003)

Gradivo kot učni in informacijski pripomoček je preprosto komunikacijsko orodje na daljavo za različne javnosti. Namenjen je odraslim, lahko se uporablja za izobraževanje na višjih šolah ali za nadaljevanje študija. V njem so povzete vsebine s področij varstva narave v Alpah, Alpske konvencije, poslanstva zavarovanih območij in podobnih tem. Publikacija je izdana v francoskem jeziku.

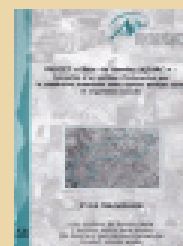
Razstava Skrivnostne gore (2004)

Razstavi Skrivnostne gore se je pridružilo pet novih članic : Švicarski narodni park, Biosferno območje Entlebuch (Švica), Naravni park Adamello Brenta (Italija), Naravni park Paneveggio – Pale di San Martino (Italija) in Naravni regijski park Massif des Bauges (Francija) (15 članic, 32 zavarovanih območij). V zadnjih dveh letih je razstava gostovala v štirih

na področju ukrepov za boljšo kakovost in kakovostnih oznak, ki jih predstavljajo zavarovana območja v alpskem loku. V publikaciji so zbrani tudi primeri okoljskih pogodb. Izdano v francoskem, italijanskem in nemškem jeziku.



Dosje št. 12 : Projekt " Baza podatkov ALPARC " : predstavitev informacijskega sistema za čezalpsko sodelovanje med zavarovanimi območji v Alpah in drugimi organizacijami (uvodna študija) (2004).



Gre za tehnični dokument, v katerem so zbrana opravljena dela glede na študijo in analizo potreb. Navedena so tudi priporočila za vzpostavitev sistema – predstavitvenega modela podatkov, in seznama rubrik, na koncu pa je opis oblikovanja prototipa baze podatkov v povezavi z GIS-om in predlog za nadaljevanje projekta. Publikacija je bila izdana le v francoskem jeziku.

Dosje št. 13 : Natura 2000 and Emerald – Implementation in the Alps and Carpathians (2004)

Dosje je bil pripravljen ob posvetu z naslovom Alpe in Karpati na tematiko določitev in upravljanje območij Natura 2000. V publikaciji, ki je izdana v angleškem jeziku, so zbrana različna razmišljanja posveta, ki je bil organiziran na pobudo Avstrije.

alpskih državah. Javnost je za razstavo, ki je bila množično obiskana, pokazala veliko zanimanja. Za razstavo je bil oblikovan poseben sistem razsvetljave, kar ji omogoča neodvisnost v razstavnih prostorih z drugačnim osvetljevalnim sistemom.

Katalog razstave Skrivnostne gore (2004)

Katalog je bil izdan z namenom, da spremlja potujočo

razstavo Skrivnostne gore. Odraža estetske in umetniške zahteve in dopolnjuje razstavo. Izdan je v štirih jezikih : francoskem, italijanskem, nemškem in slovenskem.

Razstava Vrnitev nekaterih prostoživečih živalskih vrst (2004)

V pripravi je razstava o ponovni naselitvi nekaterih živalskih vrst v Alpe, o pomenu vrnitve in vlogi zavarovanih območij. Izdelan je osnutek, del razstave pa je že pripravljen. Na njej bodo predstavljeni tudi rezultati študije o čezmejnih zavarovanih območjih in ekoloških kori-

Bilteni Mreže zavarovanih območij v Alpah

V letih 2003 in 2004 so bile izdane štiri številke:



Št. 14 : Uvodnik : Jürgen Trittin (namški minister za okolje) ; osrednja tematika : Primeri mednarodnega sodelovanja zavarovanih območij v Alpah

Št.15 : Uvodnik : Roselyne Bachelot-Narquin (francoska ministrica za okolje) ; osrednja tematika : Kmetijskookoljske aktivnosti in biotska raznovrstnost ter gradivo o raziskavi v gorskih zavarovanih območjih

dorjih. Razstava naj bi bila v prihodnosti tudi zvokovno opremljena.

Knjiga Zavarovana območja v Alpah : domišljijski svet (2004)

Gre za največjo publikacijo Alpske mreže doslej. V knjigi o zavarovanih območjih v alpskem loku so zbrane legende in pripovedke štiridesetih zavarovanih območij. V informativnem delu knjige so kratki opisi zavarovanih območij s fotografijami in kartami. Knjiga, ki predstavlja naravna območja alpskih dežel, je namenjena širši javnosti.

Št. 16 : Uvodnik : Noël Lebel (generalni sekretar Alpske konvencije) ; osrednja tematika : Informacijska središča zavarovanih območij v Alpah

Št. 17 : Uvodnik : Michael Vogel (predsednik Alpske mreže) ; Poročilo o delu 2003-2004 Mreže zavarovanih območij v Alpah za alpsko konferenco

Zgibanke Alpske mreže :

Alpska mreža je pripravila različne tematske zgibanke. Vse so bile izdane v štirih uradnih jezikih Alpske konvencije :

- Zavarovana območja v Alpah... naravna in kulturna dediščina
- Veliki plenilci in prosti čas v naravi : delimo si prostor !
- Habitati v Alpah : življenjski prostor živalskih vrst
- Ris v Alpah
- Intranet Mreže (v francoskem in angleškem jeziku)



EVROPSKI PROGRAMI

■ **INTERREG III B ALPENCOM (2004)**

V pripravo programa INTERREG III B " ALPENCOM " je vključenih 5 alpskih držav, 14 zavarovanih območij, ena avtonomna italijanska provinca in eno alpsko mesto. Namen projekta je vzpostavitev novega komunikacijskega orodja v informacijskih središčih parkov in drugih podobnih mestih. Na voljo naj bi bile informacije za širšo javnost o zavarovanih območjih, Alpski konvenciji, strategijah varovanja narave in trajnostnem razvoju v alpskih deželah. V okviru projekta naj bi bile organizirane aktivnosti preko medijev in izmenjave med upravljavci zavarovanih območij.

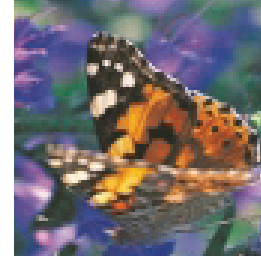
■ **INTERREG III B HABITALP**

Alpska mreža je aktivno podprla projekt HABITALP na področju koordiniranja in logistike (prevajanje, vzpostavljanje stikov, banka podatkov, kartografija...). Pri projektu intenzivno sodeluje delovna skupina za habitate.

Alpska mreža je prav tako podprla in sodelovala v drugih evropskih programih, ki vključujejo zavarovana območja, kot na primer v programu LIFE Narava – brkati ser ali v različnih programih LEADER, ki posredno ali neposredno vključujejo partnerje Mreže.

■ **LIFE Brkati ser (2003-2007)**

■ **ASTERS (F)**, upravljavec naravnih rezervatov Haute Savoie (Gornje Savoje), je pobudnik in vodja obsežnega LIFE programa, katerega glavni cilj je povečanje populacije brkatih serov s pomočjo ponovne naselitve in enakomerne razporeditve ptic na območju alpskega loka. Program bodo izvajali v okviru Mreže zavarovanih območij v Alpah.



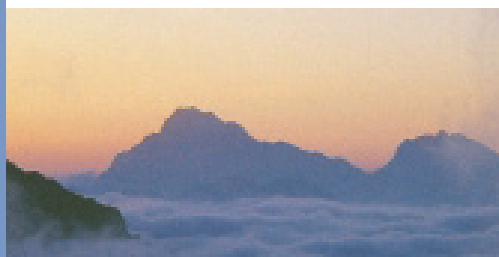
Sporočilo podpredsednika Alpske mreže: Stevilne koristne dejavnosti Mreže



Dejavnosti Mreže, ki so navedene v poročilu, se dopolnjujejo s številnimi storitvami, ki jih koordinacijska pisarna Alpske Mreže nudi zavarovanim območjem in drugim organizacijam. Z dejavnostmi ključnega pomena se ukvarja večina zaposlenih v koordinacijski pisarni: obveščanje o delu v različnih zavarovanih območjih, prevajanje vabil in krajših informativnih tekstov za zloženke zavarovanih območij, pomoč pri pripravi evropskih programov in organiziranje izmenjav zaposlenih, prevajanje v času izmenjav, dopolnjevanje podatkov, zagotavljanje različnih dokumentov, fotografij, zemljevidov, ... Toda delo Mreže naj ne bi temeljilo le na omenjenih nalogah. Mreža pridobiva zaupanje partnerjev z manjšimi in vsakodnevnimi aktivnostmi, skupnimi projekti in preko zaposlenih v Mreži. Alpska mreža, pobudnica katere je bila Francija s svojimi alpskimi regijami, uspešno deluje skoraj deseto leto. Podpora drugih držav, podpisnic Alpske konvencije, je bila poleg podpore Francije izjemnega pomena. Zahvaljujemo se vsem partnerjem. Tudi v prihodnosti bomo nadaljevali zastavljeno pot v duhu Alpske konvencije.

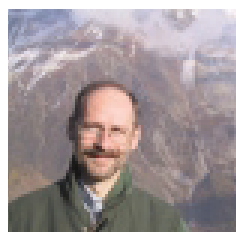
Janez Bizjak

Podpredsednik Mreže zavarovanih območij v Alpah
Direktor Triglavskega narodnega parka



Sporočilo podpredsednika Alpske mreže 2005 – 2006 : uravnotežen program, usmerjen v prihodnost Alp

Glavne usmeritve delovnega programa Alpske mreže 2005-2006 so nadaljevanje aktivnosti, pričetih v minulih letih, in uresničevanje potreb, ki so se pokazale v študiji zavarovanih območij in ki jih bo potrebno izvesti v prihodnjih letih. V program so vključene tudi zahteve stalnega sekretariata Alpske konvencije. Tako kot v minulih letih je program tematsko uravnotežen in vključuje tudi nekaj mednarodnih aktivnosti. Glede na potrebe ali ugotovitve stalnega odbora Alpske konvencije bodo predvidenemu dodani še drugi projekti ali aktivnosti. V programu želimo dati prednost tistim aktivnostim, ki bodo spodbujale izmenjave zaposlenih, znanj in razvojnih ukrepov naravnih območij za varovanje in trajnostni razvoj Alp. Vse predvidene aktivnosti so usmerjene k izvajanju Alpske konvencije in njenih protokolov, predvsem protokola Varstvo narave in urejanje krajine. Veliko dela bo vloženo v komuniciranje s širšo javnostjo, predvsem v okviru programa ALPENCOM in s posebnimi dogovori v okviru stalnega sekretariata Alpske konvencije. Novo delovno obdobje bo torej v znamenju mednarodnega sodelovanja zavarovanih območij in lotili se ga bomo z veliko motivacije.



Michele Ottino

Podpredsednik Mreže zavarovanih območij v Alpah
Direktor Narodnega parka Gran Paradiso (Italija)

Sklep 1

Varovanje in upravljanje zavarovanih območij, virov, življenjskih okolij in vrst ter izvajanje evropskih direktiv, predvsem direktiv NATURA 2000 :

- spremljanje in koordiniranje del delovnih skupin Alpske mreže, pomoč partnerskih vodilnih skupin v okviru soodgovornosti,
- strokovni posvet na temo upravljanja biotske raznovrstnosti in njenih tokov v zavarovanih območjih in okoli njih,
- sodelovanje in pomoč pri projektu INTERREG III B HABITALP, sodelovanje pri oblikovanju razlag alpskih habitatov,
- organiziranje posvetov na temo ogrožene vrste in varovanje naravnih virov v Alpah.

Sklep 2

Razvoj turizma, ki je v skladu z ohranjanjem dediščine :

- delavnica o dejavnostih uspeha za trajnostni razvoj v zavarovanih območjih in v njihovi okolici,
- izvedba programa za razstavo Skrivnostne gore,
- organiziranje strokovne ekskurzije o tradicionalni in sodobni alpski arhitekturi in o novih izzivih za zavarovana območja na področju urbanistične arhitekture,
- delavnica o arhitekturi v zavarovanih območjih v Alpah.

Sklep 3

Podpora gorskemu kmetijstvu in gozdarstvu v povezavi z vzdrževanjem biotske raznovrstnosti :

- organiziranje strokovne ekskurzije o trženju kakovostnih izdelkov v zavarovanih območjih v Alpah,
- okrepitev sodelovanja med zavarovanimi območji na področju gozdarstva.

Sklep 4

Ozaveščanje in informiranje širše javnosti in lokalnih prebivalcev o naravnih in kulturnih vrednotah v Alpah :

- razstava Vrnitev nekaterih prostoživečih živalskih vrst - povečanje razstave in zvočna oprema,
- objava biltenov Mreže zavarovanih območij v Alpah,
- razvoj komunikacijskega orodja za informacijska središča za ozaveščanje širše javnosti in obiskovalcev zavarovanih območij,
- organiziranje posebnih aktivnosti preko medijev za informiranje javnosti o pomenu zavarovanih območij v Alpah,
- priprava dokumenta o 10-letnem delovanju Mreže zavarovanih območij v Alpah.

Mednarodne dejavnosti

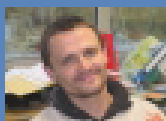
- organiziranje 5. mednarodne konference zavarovanih območij in generalne skupščine,
- oblikovanje banke podatkov in informacijskega sistema Mreže zavarovanih območij v Alpah,
- pomoč pri organiziranju srečanj za nadzornike zavarovanih območij in strokovnega seminarja,
- organiziranje mednarodnega izobraževanja za zaposlene v zavarovanih območjih,
- nadaljevanje sodelovanja s partnerji zunaj Alp, predvsem s Karpati in Pireneji,
- pomoč pri pripravi kandidatur zavarovanih območij v zvezi s svetovno dediščino,
- priprava tehničnega besednjaka,
- različne usluge Alpske mreže.



Zaposleni v koordinacijski enoti Mreža zavarovanih območij v Alpah



Direktor : **Guido Plassmann** rojen 1965, v Alpski mreži zaposlen od leta 1995, doktorat iz alpske geografije, dokončan študij geografije, zgodovine in ekonomije. Jeziki : francoščina, nemščina, angleščina, osnovno znanje italijanščine



Vodja službe za komuniciranje in informatiko : **Boris Opolka** rojen 1973, v Alpski mreži zaposlen od leta 1999, dokončan študij geologije in naravoslovnih znanosti. Jeziki : francoščina, angleščina, osnovno znanje nemščine



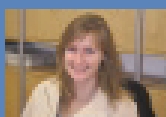
Odgovoren za koordiniranje in posebne projekte (2004): **Arnold Karbacher** rojen 1966, dokončan študij gozdarstva. Jeziki : italijanščina, nemščina, angleščina, osnovno znanje francoščine



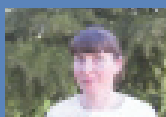
Odgovorna za koordiniranje : **Emmanuelle Brancz** rojena 1971, v Alpski mreži zaposlena od leta 1998, dokončan študij agronomije. Jeziki: francoščina, italijanščina, angleščina



Sodelavka na področju komuniciranja: **Sara Nunes Veloso** rojena 1973, v Alpski mreži zaposlena od leta 2001, dokončan študij turizma. Jeziki : francoščina, portugalsščina, angleščina, španščina, nizozemščina



Sodelavka na področju koordiniranja in banke podatkov : **Marie Stoeckel** rojena 1980, v Alpski mreži zaposlena od leta 2004, dokončan študij upravljanja okolja in geomatike. Jeziki : francoščina, nemščina, angleščina



Tajnica : **Dominique Marchal** rojena 1963, v Alpski mreži zaposlena od leta 2004, dokončan študij upravne administracije. Jeziki : francoščina, angleščina, nemščina, nizozemščina



Začasna zaposlitev študijske prakse (2004) : **Yann Kohler** : po odločitvi stalnega odbora Alpske konvencije zaposlen v okviru študije o čezmejnih zavarovanih območjih in o ekološkem koridorju v Alpah



Réseau Alpin des Espaces Protégés
Mreža zavarovanih območij v Alpah
Micropolis - Isatis
F - 05000 Gap

Tel: 33 (0)4 92 40 20 01
Fax: 33 (0)4 92 40 20 00
e-mail: info@alparc.org
www.alparc.org

Koordinacija: Guido Plassmann
Zamisel: Régis Ferré Graphisme
Izvedba: Mreža zavarovanih območij v Alpah
Prevodi: Mreža zavarovanih območij v Alpah
Slike: Mreža zavarovanih območij v Alpah
Natisnjeno na recikliranem papirju: Rev/Imprim (05)

Zahvaljujemo se vsem zavarovanim območjem in institucijam alpskih držav,
ki so dejansko prispevali k delu Alpske mreže



Zahvaljujemo se našim sodelavcem, ki dajejo njihov prispevek in omogočajo mednarodno sodelovanje.

